

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Van haer wonderlijcke suyverheydt. Dat X, Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

by sijn benaide creature bermygertigh soude
zyn/ende hem ghtweerdighen die vande swa-
richepde te verlichten.

Van haer wonderlijcke suyverheydt.

DAT X. CAPITTEL.

SInte Bernaerdt op de bouen beschreuen
plaetse die ghelicht de suyperheydt by de
mane. Hoe claer dat dese in haer ghescheuen
heeft/dat blijckt daer by / dat soo twel sp / als
oock andere die haer kenden/plagen te bekens-
nen / dat sy noyt soo langhe man int aenlicht
ghesien hadde / dat sy daer door sijn ghedaen-
te ofte heeldenisse soude onthouden hebbe / om
kennisse van hem te draegen. Waerom sy niet
hoe heylighen man dat sy te spreken hadde/en
hoe seer heymelijck de sake oock was / die sy te
handelen hadde/so suyperlijck van hem ginc/
dat sy haer oogen niet eens op hem en sloegh.
Dese suyperheyt en ghebruycke sy niet alleen
in haer ghelicht/maer oock in haer woorden/
ende in alle haer sinnen : waer wt quam dat
de suyperheydt soo claer in haer altydt scheen/
dat haer heymelijckste ghesellinnen sount ides
lieffelijck contende met den anderen/van haer
ploeghten te segghen/datmense te recht viel ou-
der de reliquien opden antaer soude moghen
stellen. Maer die niet my wil ouerlegghen/
hoe sy bouen alle menschen die ick kenne haer
ghenoechte na int lesen bande h. Schrijfure/
sae in Godt den Heere selue/ en sal hem soo seer
niet verwonderen van dese hare suyperheydt.
Welcke de beste hulpe en bescherminghe is om
de suyperheydt te behouden . Want dat be-
truyght oock S. Gregorius Paus / segghende
Den

Den ghenen die smacch inden gheest gheban-
 den heeft/en heeft geen smacche meer in vlees-
 scheliche dinghen. Sinte Hieronymus seyt
 doek: hebt hier de Schifture ende ghy en sult
 die sonden des vleesch niet beininnen. So dan
 dit alleen/ te weten dat sy als ghyt in haren sin
 hadde de h. Schifture soude ghenoech zijn/al
 waer datter gheen andere ghetuyghenisse en
 waren/om haer supberheydt te bebestighen.
 Maer door dien wy hier mentie maechen va
 het lesen/soo en dient niet achterghelaten/ dat
 soo wanneer onder het lesen (ghelyck het ghe-
 beurde) sy inde heylighe Schifture yet bondt
 dat onsupber was/oste waer door naermaels
 eenighe verberdinghe / oft ghepers van on-
 supberheydt/haer soude mogen hebben te vo-
 ren comen:als sy alleē was/oft als sy anders
 heymelijck dat doen mochte/soo sloegh sy dat
 door maechdelijcke beschaemtheydt ouer /
 sonder dat te lesen. Maer als sy dat niet en
 coste sonder lesen achterlaten / soo las sy dat
 rasch henen/ende gheliet haer / oft sy dat niet
 berstaen en hadde / hoe wel dat sy de maegh-
 delijcke schaem-derwe die haer wanghen
 ouer liep/ niet en coste verbergen. Doozts als
 sy doek/ghelyck het somtijds ghebeurde/ ghe-
 braeght wert van sommighe/die niet veel van
 dusdanighe dinghen en wisten / van saken die
 doek sonder sonden int vleesch gheschieden:soo
 antwoorde sy opt eerlyckste / nochtans in
 sulcker voeghen/dat sy al het ghyene niet
 eerlyck ghenoech en kost segghen/met een der-
 sel beuinpelde. Daer en tusschen soo keerde
 sy haer herte daer soo af/ dat het scheen dat sy
 liever niet een scherp sweert soude ghequest ge-
 weest hebben/dan sulcs te hoozen. Maer als
 sy

sy tot profijt der sielen van sulcken dinghen nootsakelijck moeste spraken / als dan als of haer eerbaerheyt dat niet tegē gegaen en hadde (als het haer rechts oorzboozlyc docht sulcx wt te legghen) sprack sy bylyck wt.

Als sy op eenen tijt sprack met eenen ouden man van heel goet leuen / van haer secreten / soo heeft hy sulcken supberheyt in haer ghebondē / dat hy betuyghde / dat hy noyt vernā ghesproken hadde / die hy ghebonden hadde so supuer van alle bleesschelycke beroerten en geneyghlijcheyt als dese Maghet. Ick staen hier heel dinghen ouer / die haere wtneemende supuerheyt souden moghen betuyghen : want waer dat vernant alleenlijck dese eene gaue Gods / te weten de supberheyt des herten / wilde ouerlegghen / die en soude hem niet verwonderen / waerom dat Godt haer sijn secreten te kennen ghegheuen heeft / aenghesien hy seluet int Euangelie seyt : Saligh zijn de suyvere van herten, wane sy sullen Godt sien. Het welck S. Augustinus wtlegghende / seyt : Godt en wdzt niet ghesien met de oogen des lichaems / maer met de ooghen der herten / ende ghelijck het licht der sonnen niet en kan ghesien worden dan met supuere ooghen / soo en can Godt niet gesien wordē / als met de supberheyt des herte daer de conscientie door sondē niet en wroeght maer is eenen h. Tempel Godts. Ick moet hier oock by voeghen tot ghetuyghnisse van haer supberheyt / t'ghone ick van een deuotte en gheloofweerdighe persoone ghehoort hebbe. Dese als sy den Heere badt dat hy hē gewerdigen wilde yet te doen bootschappen aen dese sijne wtberkozene en dat door haeren mont / weckende misschiē daer mede oorzake om met haer

Alleen vā
suyvere
sielē vort
Godt ge-
sien.

haer te spreken/soo heeft de Heere geantwoort dat sult ghy haer vā mijne wegen bootschappen: Schoone en̄ genoechlijcke. En̄ als sy dese woorden niet en verstant so heeft sy noch eens gebeden / sulcs als sy te voren gebeden hadde/maer sy en heeft vanden Heere noch die repse: noch oock die derde repse / anders gheen antwoorde connen krijghen. Waer ouer seer verwondert zijnde/ mynē alderliefften Heere seyde sy: Leert my doch wat ick met dese woordē verstaē sal. Tot de welke de Heere: Seght haer seyde hy/om dat sy my behaeght dooz de strycheit van haer inwendige schoonheydt: daer om ist dat haer herte verlicht wordt dooz sulcken schijnsel des supuerheydts / met de onbegrypelijcke cielgheyt/van mijn onveranderlijcke godtheyt. Ende dat sy my behagelijc is dooz een sonderlinghe lusticheyt der deughden/om dat mijn bloepende ghenoechlijcheyt van mijn Godt-ghemaecte menscheyt in alle haer wercken met een gheduerlijcke leventheyt bloeydt.

Vande gaue des betrouwens, waer door sy soowel in droef heydt, als blijchschap vastelijck op den Heere betroude.

DAT XI. CAPITTEL.

A Enghestien dat wy nu / naer mijn goet duncken/genoech ghesprokē hebben vanden ybertot de rechtbeerdichz en̄ medelijden en̄ supberheyt van dese Maghet/ so en staet oock niet te swijghen wat een groot betrouwen sy op Godt ghehadt heeft. Dese gaue (want dus schijnē